

Sygn. akt V CZ 48/16

POSTANOWIENIE

Dnia 9 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Dończyk (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku J. S.
przy uczestnictwie następców prawnych J. B. (B.)
o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 9 września 2016 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Okręgowego w G.
z dnia 19 kwietnia 2016 r., sygn. akt III Ca [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w G. odrzucił skargę kasacyjną wnioskodawcy od postanowienia tego Sądu z dnia 9 grudnia 2015 r., wobec nieuiszczenia należnej od niej opłaty, pomimo prawidłowo doręczonego pełnomocnikowi skarżącego wezwania do zapłaty. Sąd wskazał, że zawarty w skardze kasacyjnej wniosek o zwolnienie skarżącego od opłaty od skargi kasacyjnej został oddalony postanowieniem tego Sądu z dnia 21 marca 2016 r., w związku z czym pełnomocnik skarżącego został wezwany do uiszczenia opłaty. Nie została ona uiszczona, a pełnomocnik skarżącego na postanowienie z dnia 21 marca 2016 r. złożył zażalenie do innego składu tego Sądu (art. 394² § 1 k.p.c.). Zażalenie to Sąd Okręgowy postanowieniem z tej samej (19 kwietnia 2016 r.) odrzucił jako niedopuszczalne, a wobec upływu terminu do uiszczenia opłaty odrzucił skargę kasacyjną.

W zażaleniu na postanowienie z dnia 19 kwietnia 2016 r. o odrzuceniu skargi kasacyjnej wnioskodawca wskazał, że skarży również „towarzyszące mu postanowienie o odrzuceniu zażalenia na postanowienie z dnia 21 marca 2016 r.”. W ocenie skarżącego stanowisko Sądu Okręgowego o niezaskarżalności postanowienia z dnia 21 marca 2016 r. pozbawia go ochrony prawnej, jest to przy tym pogląd nie znajdujący uzasadnienia w treści art. 394 k.p.c. i art. 22 § 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wskazanie w zażaleniu, że skarżący kwestionuje również postanowienie o odrzuceniu zażalenia na postanowienie z dnia 21 marca 2016 r. wskazuje, że skarżący zmierza do poddania tego postanowienia kontroli Sądu Najwyższego w trybie art. 380 k.p.c. mimo braku powołania tego przepisu w zażaleniu. Oceniając prawidłowość wskazanego postanowienia stwierdzić należy, że stanowisko Sądu Okręgowego o niedopuszczalności zażalenia, złożonego na podstawie art. 394² § 1 k.p.c., na postanowienie sądu drugiej instancji oddalającego wniosek strony o zwolnienie od kosztów sądowych, jest prawidłowe. Powołany przepis zawiera katalog zamknięty postanowień, w których strona może złożyć zażalenie do innego składu sądu.

Skarżący trafnie dostrzegł, że brak poddania kontroli instancyjnej postanowienia sądu drugiej instancji o odmowie zwolnienia o kosztów sądowych wówczas, gdy stronie przysługuje podlegająca opłacie skarga kasacyjna, może prowadzić do pozbawienia strony ochrony prawnej. Przeoczył jednak, że Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoich orzeczeniach wskazywał, że strona skarżąc postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej z powodu jej nieopłacenia równocześnie może podważać postanowienie oddalające wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych powołując jako podstawę kontroli art. 380 k.p.c. Powinna jednak w takim zażaleniu jednoznacznie sformułować odpowiedni wniosek (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 kwietnia 2004 r., III CZ 22/04; z dnia 19 listopada 2009 r., IV CZ 75/09; z dnia 6 maja 2011 r., II CZ 12/11; z dnia 28 czerwca 2013 r., III CZ 2013 r.; z dnia 6 lutego 2015 r., II CZ 94/14; z dnia 18 września 2015 r., I CZ 85/15 - nie publ.). Takiego żądania zażalenie wnioskodawcy nie zawiera.

W świetle powyższego, postanowienie Sądu Okręgowego o odrzuceniu skargi kasacyjnej, wobec jej nieopłacenia, musi być poczytane za prawidłowe.

Ubocznie dodać należy, powołany w zażaleniu, jako naruszony, przepis art. 22 § 3 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie tylko nie ma § 3, ale nadto art. 22 tej ustawy nie ma żadnego związku ze sprawą; wskazuje w jakich sprawach pobiera się opłatę w wysokości 40 zł. W odniesieniu do kolejnego powołanego przez skarżącego w zażaleniu przepisu, to jest art. 394 k.p.c., zauważa się, że zawiera on trzy paragrafy a w paragrafie pierwszym dwanaście podpunktów, od profesjonalnego pełnomocnika należałoby więc oczekiwać sprecyzowania, o jaki konkretnie przepis chodzi, ponadto nie sposób również nie dostrzec, że dotyczy on zażalenia do sądu drugiej instancji na postanowienia sądu pierwszej instancji, a więc nie ma zastosowania w sprawie.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 394¹ § 1 i § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.).